

Chaos in Hemel, Rampen op Aarde expo#3: etsen & mezzotinto

Jeroen Bisscheroux (1963)

In 2014 werd ik als Artist-in-residence uitgenodigd van het Creative Center in Osaka (CCO), om een kunstwerk te realiseren met betrekking op de rampzalige gebeurtenissen van 3.11.2011. In Sendai startte ik een rondreis door de van de Tsunami getroffen gebieden. De reeks grafiek (mezzotinten) toont een letterlijke weerslag van de overblijfselen zoals ik die gezien heb in de getroffen gebieden aan de Japanse Oostkust. Uit een zwarte achtergrond duiken contouren van een grondvlak op. Een tekening, een fundament van waar ooit een huis op heeft gestaan. Een huis, een fabriek, een school, een winkel.

Al enige tijd ben ik bezig met deze omvangrijke serie mezzotinten. Deze prenttechniek uit de 17de eeuw is zeer arbeidsintensief: ze ontstaat door een koperen plaat te bewerken met een Wiegijzer (Berceau); een afgerond, hardstalen mes met zeer veel fijne, vlijmscherpe tanden. Door het mes te wiegen ontstaan er ruw oppervlak die de drukinkt vasthoudt. Met schraap -en polijststalen kun je tekenen door het opgeruwde oppervlak weer glad te maken. Door veel of weinig druk uit te oefenen tijdens het tekenen ontstaat er een grote schakering in de kleurintensiteit. Deze varieert van diepzwart tot wit en alle grijstonen daartussenin. Het resultaat in de onbewerkte delen bij de afdruk is dan ook het 'zwartste zwart'.

Paul (1974) & Manni (2013) du Bois-Reymond,

Burkhardt Söll (1944)

Net als in de hemel is er ook op aarde een beestachtige verwarring, een brutalisering van de moraal en een minachting voor goddelijke orde. Giordano Bruno, de grote filosoof en moralist van de 16e eeuw, laat ons toen en nu in zijn toneelstuk zien hoe de beesten van hebzucht, afgunst en machtswellust tot bezinning worden gebracht, hoe elk beest bevrijd moet worden van zijn morele dwaling of zelfs moet worden verdoemd; wil het plan voor een alomvattende vernieuwing van beide sferen – de hemelse en de aardse – slagen.

Drie kunstenaars uit drie generaties, geboren tussen 1944 en 2013, nemen het onderwerp ter hand en verbeelden hun schimmige beesten in hun etsen: de jongste was 9 jaar oud op het moment van productie, de middelste 48 en de oudste 78 jaar. De incarnaties van hun beesten variëren van denkbeeldige comic figuren zoals snowman met dreigende ogen, tot kille schuttingspalen die delicate tuinen van het paradijs binnendringen vanuit onverwachte hoeken, tot sombere dierlijke mens gezichten; lijden zij zelf of veroorzaken zij het leed?

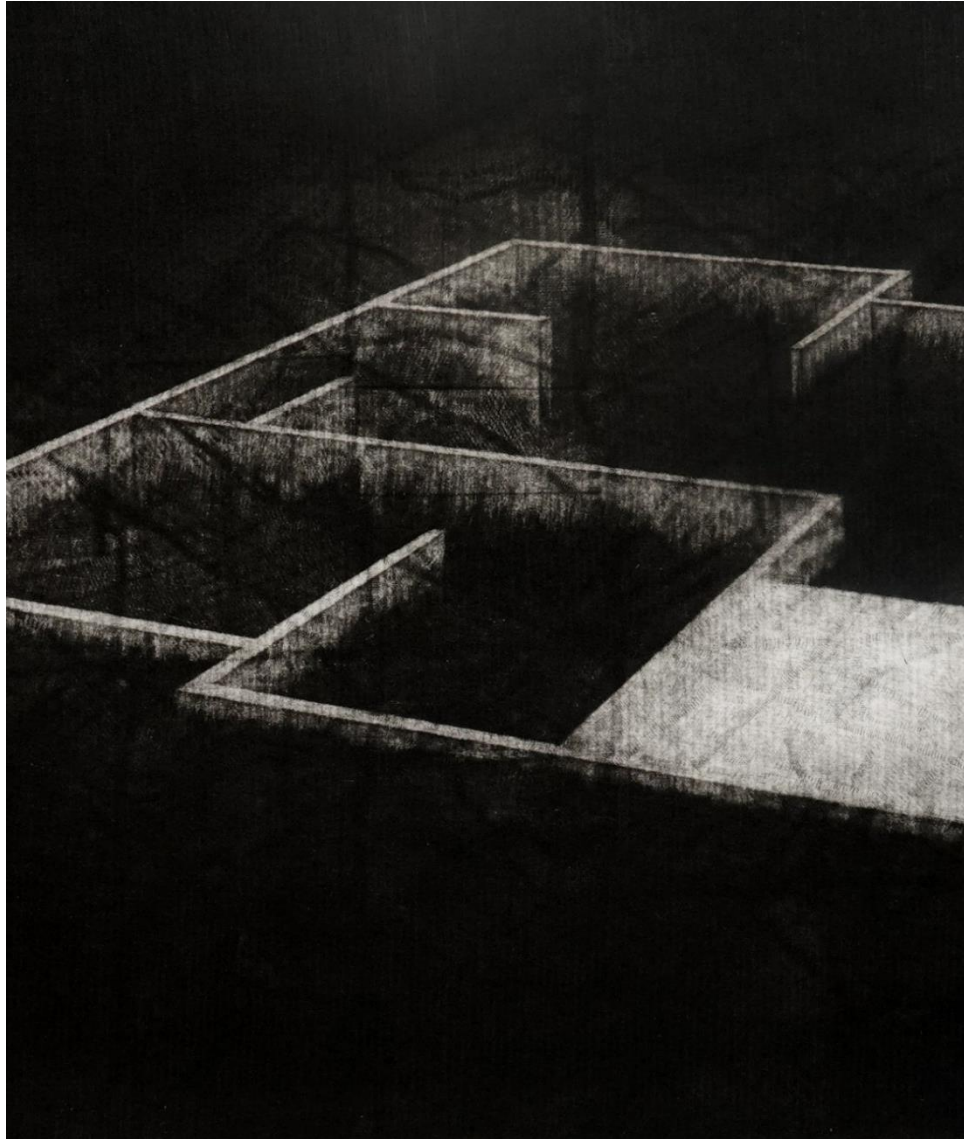
De teksten van Giordano Bruno lezen als voorspellingen van de ramp waarin de hele mensheid zich een half millennium daarna bevindt. Wat we tegenwoordig een "klimaatcatastrofe" noemen, is een catastrofe die zowel de hemel als de aarde bedreigt. De hemel, onze lucht om te kunnen ademen, de aarde, die in de toekomst leefbaar moet blijven.

- 27 Etsen van de drie boven genoemde met teksten van Manuela du Bois-Reymond (1940)

R
A
M
P
E
N

O
P

A
A
R
D
E

C
H
A
O
S

I
N

H
E
M
E
L

tentoonstelling 28-30 April & 5-7 Mai 2023, 12-18 uur

opening 28/4, 16 uur

Evertsenstraat 115, 2315 RZ Leiden